

ГОДИШЕН ДОКЛАД
НА ОДИТНИЯ КОМИТЕТ НА
БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА АД
ЗА ДЕЙНОСТТА МУ ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Изготвен в съответствие с изискванията на чл. 108, ал. 1, т. 8 от Закона за независимия финансов одит и Статута на Одитния комитет на „Българска фондова борса,, АД за отчитане дейността на одитния комитет пред общото събрание на акционерите на Дружеството.

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2021 г.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Настоящият доклад е съставен в съответствие с изискванията на чл. 108, ал. 1, т. 8 от Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), изискващ отчет на дейността на Одитния комитет пред органа по назначаване.

Настоящият доклад е приет на заседание на Одитния комитет по протокол № 5 от 12.05.2021г.

Одитният комитет беше избран от ОС на акционерите на БФБ АД, проведено на 24.06.2021 г. и се състои от трима члена, двама от които независими:

1. Сирма Илиева Атанасова – Председател на Одитния комитет и независим член;
2. Мариана Стефанова Симова – независим член на Одитния комитет;
3. Радослав Атанасов Желязов – член на Одитния комитет;

ДЕЙНОСТ НА ОДИТНИЯ КОМИТЕТ ПРЕЗ 2021 ГОДИНА.

Въз основа на получената информация и проведеното наблюдение и анализ на дейността по спазване изискванията на ЗНФО, Закон за вътрешния одит в публичния сектор, Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК), Закона за счетоводство и Международните одиторски и счетоводни стандарти, Одитният комитет изпълняваше стриктно задълженията си и осъществяваше своята дейност в следните направления:

1. Наблюдение на процесите по финансово отчитане дружеството;
2. Наблюдение на ефективността на системите за вътрешен контрол;
3. Наблюдение на ефективността на системите за управление на рисковете идентифицирани като такива в дружеството;
4. Наблюдение на процеса на независимия финансов одит в дружеството;
5. Преглед на независимостта на външния одитор на БФБ в съответствие с изискванията на закона и Етичния кодекс на професионалните счетоводители;

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2021 г.

6. Осъществяване на функциите по чл.108, ал.1 от ЗНФО.

Във връзка с изпълнението на тези дейности, Одитният комитет осъществи редица конкретни мероприятия:

1. Проведе регулярни срещи с изпълнителния директор и с дирекция „Финансово–административна“, на които беше запознат с фактическото състояние на всички процеси в дружеството, с бъдещи проекти, както и с въпроси с ключово значение за дейността му;
2. Проведе работни заседания с вътрешния одитор, прегледа и анализира извършените наблюдения и проверки и обсъди съответните препоръки и констатации;
3. Проведе работни срещи с независимия одитор и извърши преглед на неговата независимост в съответствие с изискванията на Закона за независимия финансов одит и Етичния кодекс на професионалните счетоводители;
4. Запозна се с допълнителния доклад на независимия одитор до Одитния комитет в съответствие на Регламент 537/2014, чл. 11 за резултатите от извършения задължителен одит на дружеството;
5. Запозна се с одиторския доклад за извършеният независим финансов одит на дружеството за 2021г.

В хода на своята работа Одитният комитет на „Българска фондова борса“ АД формулира следните изводи за дейността на дружеството:

По отношение на процесите по финансово отчитане на дружеството:

През 2021 година дружеството се придържа към адекватна финансова отчетност в съответствие с приложимите Международни стандарти за финансово отчитане. Финансовите отчети на дружеството са изготвени при спазване на Закона за счетоводството, ЗППЦК и останалото приложимо законодателство. Дирекция „Финансово-административна“ предоставя финансовата информация на Одитния комитет до 20-о число на месеца, следващ месеца на отчитането. Тя

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2021 г.

е разбираема, надеждна и отразява правилно особеностите на дружеството като единствен организатор на регулиран пазар на финансови инструменти и организатор на многостранна система за търговия в България.

Дружеството стриктно спазва най-добрите практики по отношение на разкриването на информация, спазвайки законовите изисквания.

Всяка промяна в процеса на разкриване на информация бива оторизирана от корпоративното ръководство. Същото е видно от практиката, възприета през 2020 г., като съгласно Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, са удължени сроковете за представяне на финансово – отчетна информация от страна на емитентите. Предварително е оповестено, че финансовият отчет, ще бъде представен в рамките на удължените срокове. Същото е координирано и с Одитния комитет. През 2021 г. практиката по разкриване на информация в обичайните за публично дружество са възстановени. Емитентите, чиито финансови инструменти са допуснати до търговия на Бorsата са възстановили представянето на финансовите си отчети в обичайните срокове.

Годишните, междинните и консолидираните отчети се изготвят с участието на корпоративното ръководство и под контрола на Одитния комитет.

Дружеството изготвя тримесечни и годишни отчети на индивидуална и консолидирана основа, които представя в КФН, БФБ (в качеството си на публично дружество) и разкрива пред обществеността чрез специализираната медия X3news.

Ежемесечно бяха извършвани финансови анализи на текущото състояние на дружеството с цел идентифициране на неочаквани обстоятелства или отклонения от заложените показатели.

През 2021 г. одитният комитет продължи редовно да извършва анализи свързани с влиянието на COVID 19 върху дейността на дружеството, както следва:

1. Прегледани и анализирани са основните контрагенти.

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2021 г.

2. Идентифицирани са потенциални рискове и са подготвени възможни сценарии, действия и решения при неблагоприятно развитие на ситуацията.

Основната дейност на дружеството, а именно администриране на пазар на финансови инструменти се извършва съвместно с Deutsche Börse Group (DBG), със седалище във гр. Франкфурт, Германия. Доколкото Одитният комитет е запознат, въпреки, че географският регион е засегнат от COVID-19, дейностите на DBG не са повлияни.

Други доставчици, които са значими при извършване на основната дейност на дружеството, а именно компаниите за доставка на електрическа енергия и на комуникационни услуги извършват дейността си в средата, в която действат всички местни дружества. Доколкото Одитният комитет следи ситуацията, този тип дружества са приоритетни за държавата и са преминали в режим на дейност, съобразен с извънредното положение, предприели са адекватни мерки за непрекъснатост на дейността. В Борсата не са забелязани проблеми свързани с получаваните от тях услуги.

Основните клиенти на Борсата в лицето на емитенти, борсови членове и потребители на информационни услуги не са информирали за възникнали проблеми. Няма забелязана тенденция свързана с отказ от услугите на Борсата, в следствие от кризата с COVID-19.

Борсата е създала организация за приоритетно обслужване на борсовите членове при необходимост и при проблеми, свързани с достъп до търговската система. Към момента няма предприети мерки по спешност, свързани със създадената организация.

Анализирана е дейността на дъщерните дружества:

„Сервиз финансови пазари“

Дейността на СФП е тясно свързана с дейността на БФБ и съществуващата инфраструктура на Борсата. Всички предприети мерки, действия и анализи важат и обхващат и дейността на СФП.

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2021 г.

„Българска независима енергийна борса“

Дейността на БНЕБ не е пряко свързана с дейността на БФБ.

Дружеството – майка наблюдава непрекъснато предприетите от ръководството мерки за реализиране на работните процеси и осъществяване на търговията.

Номинираните оператори на пазарите на електроенергия (НОПЕ) и на операторите на преносните системи (ОПС) са предприели мерки за осигуряването на непрекъснатостта на всички дейности в рамките на Единния европейски пазар „Ден напред“ (Single Day Ahead Coupling - SDAC), на Единния европейски пазар „В рамките на деня“ (Single Intraday Coupling - SIDC) и на Единния европейски пазар „Двустранни договори“.

По отношение на функционирането на тези пазари, бяха стриктно следени мерките за запазване на стабилността на дейностите, предприети през 2020 г.

Не са идентифицирани вериги от доставки на Дружеството/Групата, които биха се повлияли от предприетите мерки относно ограничаване разпространението на корона вируса.

На работни срещи бяха обсъдени ключовите одиторски въпроси, определени от външните одитори, натоварени с финансовия одит. Одитният комитет се запозна с мотивите на ръководството относно проблемните вземания: А. Съдебно вземане с брутна стойност 6,747 х.лв. и балансова стойност – 4,047 х.лв. и Б. Вземане по сключен от Дружеството-майка на Групата Договор за прехвърляне на вземане (цесия) от 2014 година и консолидираният финансов отчет на групата.

На база на разкритата пред Одитния комитет информация ние потвърждаваме, че през 2021 година системата за финансово отчитане на „Българска фондова борса“ АД представя достоверно във всички съществени аспекти финансовото състояние на дружеството и позволява ефективно управление на финансовите му ресурси.

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2021 г.

По отношение на ефективността на системите за вътрешен контрол:

Одитния комитет наблюдаваше организацията на вътрешния контрол и постоянните процедури за контрол и отчетност и обследваше комуникацията на вътрешния контрол с Ръководството и независимият одитор. В „Българска фондова борса “ АД е изградена система за вътрешен контрол, която гарантира ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация. Системата за вътрешен контрол се изгражда и функционира с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на Дружеството и подпомагане тяхното ефективно управление.

Отговорностите на вътрешния одитор са регламентирани в Статут на вътрешния одитор в БФБ АД. Статутът на звеното за вътрешен контрол е приет на заседание на Съвета на директорите на БФБ АД с Протокол 7 от 20.02.2017 г. Вътрешните правила за дейността по вътрешен одит и Методика за оценка на риска са приети на заседание на Съвета на директорите на БФБ АД с Протокол 25 от 09.06.2017 г.

През 2021. в дружеството са възложени два одитни ангажименти съгласно годишния план за одитните ангажименти на ЗВО за 2021 г. През 2021 г. един е приключен, а вторият е отложен за 2022 г. През годината е направен и един извънреден одитен ангажимент с цел установяване спазване изискванията на част III от Правилника на БФБ АД.

Одитният комитет се запозна с извършен одитен ангажимент за увереност за адекватност и ефективност на контролната рамка и управлението на рисковете, с които са свързани процесите по търговия на Борсата, подаване на поръчки и котировки, сключване и приключване на сделки (рисковете, свързани с одитираната дейност), да се оцени ефективното постигане на целите и задачите на дейността и нейния принос за ефективното, надеждно и стабилно функциониране на дружеството.

Резултатите от одита са отразени в одитен доклад № ОАУ 01/ 31.12.2021 г.:

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2021 г.

При изпълнението на одитния ангажимент за увереност за адекватност и ефективност на контролната рамка и управлението на рисковете, с които са свързани процесите по търговия на Бorsата, подаване на поръчки и котировки, сключване и приключване на сделки, в резултат на извършените наблюдения, проверки на документи, проведени срещи и интервюта със служителите, са направени следните изводи и заключения:

- Дейността, обект на одит, е регламентирана в Правилника за работа на Бorsата и вътрешните правила и процедури към него. Документите са разработени така, че да предоставят необходимата яснота относно извършваните дейности. Представена е последователността при извършване на отделните етапи, формиращи всеки отделен процес. Предоставените документи са създадени и утвърдени по съответния ред, сведени до знанието на заинтересованите служители;
- Изградената система от контролни практики позволява плавно протичане на оперативните процеси и постигането на целите на дейността, обект на одита;
- Оценката на рисковете е извършена в съответствие с методологията за оценка на рисковете, описана в стандартите по ISO. Идентифицирани са рисковете по съответните бизнес процеси, изготвена е оценка за нивото на критичност. В случаите на инциденти, възпрепятствали дейността през разглеждания период, които са описани по-горе, действията са адекватни, навременни и постигат целта;
- Създадената организация на работа, адекватното управление и внедрените контролни процедури създават условия за изпълнение на задачите на дейността и постигане на поставените цели;
- Ролите, отговорностите и взаимодействието между служителите са ясно дефинирани. Служителите притежават необходимите опит и квалификация за изпълнение на служебните си задължения, познават естеството на работата;
- Осигурено е съответствие с приложимите нормативни актове и с процедурната рамка;

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2021 г.

- Извършваните процеси са обезпечени с човешки ресурси. Служителите притежават необходимите квалификации за изпълнение на служебните си задължения. Осигурена е взаимозаменяемост между служителите. На одитора не бяха предоставени резултати от провеждани регулярни обучения на служители по теми, проблеми и нови актуални тенденции в развитието на дейността.

В резултат на извършения одитен ангажимент за увереност беше потвърдено, че системата за вътрешен контрол и рамката за управление са организирани по начин, който позволява ефективното постигане на бизнес целите на дейността. Ключовите рискове са идентифицирани и се управляват ефективно.

Направена е препоръка за подобряване на дейността:

С цел подобряване организацията на процесите, повишаване ефективността на работа и за повишаване качеството на предлаганите услуги, съответните звена, в чиято компетентност попада това действие, да подготвят промени в Правилника на Българска фондова борса АД, които да регламентират конкретните случаи, в които е допустима корекция на сделка.

През 2021 г. на звеното за вътрешен контрол е възложен мандат за извънреден одитен ангажимент с цел установяване спазване изискванията на част III от Правилника на БФБ АД.

Фокусът е поставен върху спазване разпоредбите на част III от Правилника на БФБ АД и по-точно процедурите по преместване между пазарните сегменти на регистрираните за търговия емисии финансови инструменти.

Одитният комитет се запозна с извършен одитен ангажимент за увереност на дейността, свързана с дейността на дирекция „Търговия, емитенти и членство“ по отношение на спазване изискванията Част III от правилника на БФБ АД, а именно:

Спазвани ли са Вътрешните правила и процедури относно изпълнението на изискванията на чл. 41 от част III от Правилника за дейността на БФБ

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2021 г.

Звеното за вътрешен одит извърши Годишен преглед за спазване на изискването по чл. 41 от Част III Правила за допускане до търговия от Правилника за дейността на Българска фондова борса АД.

Звеното е констатирало, че през февруари 2021 година е осъществен Извънреден преглед за спазване на правилата, съгласно заповед на Директора на дирекция „Търговия, емитенти и членство“. Източниците на информация са собствената база данни на Борсата, както и наличната информация в информационни агенции или други медии, избрани от съответния емитент на финансови инструменти. Проверката на вътрешните документи показва, че Извънредният преглед е инициран по реда и извършен съгласно принципите на Вътрешните правила. Той обхваща изминалия 6 месечен период. Извънредният преглед не обхваща емисии под наблюдение, допуснати до търговия през периода или такива, които се намират под наблюдение при първоначално допускане до търговия.

За резултатите от осъществения Извънреден преглед е изготвена докладна записка B65/24.02.2021 г. от Директора на дирекцията. В нея са описани прегледаните емисии финансови инструменти, констатирани са неизпълнения на изискванията за допускане до търговия на съответния пазар от определени емисии, както и са предложени мерки, които да бъдат предприети по отношение на съответната емисия.

В обобщение може да се заключи, че при осъществяване на Извънредния преглед са спазени Вътрешните правила и резултатите от него са в съответствие с тях.

С Решение на Съвета на директорите на основание чл. 42, ал. 1 от Част III Правила за допускане до търговия, СД приема решение за поставяне под наблюдение на емисиите съобразно резултатите от осъществения Извънреден преглед, които не отговарят на изискванията за допускане до търговия на съответния сегмент на Основен пазар BSE.

През юни, септември и декември 2021г., във връзка с горепосоченото решение на СД на БФБ са извършени повторни прегледи /Междинните прегледи/ на емисиите, допуснати до търговия, съгласно принципите на Вътрешните правила. Те обхващат шестмесечен период преди съответната дата

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2021 г.

на преглед. Резултатите от Междинните прегледи са представени на Изпълнителния директор.

В обобщение може да се заключи, че при осъществяване на Междинните прегледи са спазени реда и принципите на Вътрешните правила и резултатите от тях са в съответствие с Вътрешните правила и Решения на Съвета.

Одитният комитет изразява мнение, че одитния ангажимент е извършен обективно и с проверка в дълбочина на дейността.

Одитният комитет потвърждава, че през 2021 година системите за вътрешен контрол в „Българска фондова борса“ АД са създали условия за използване на всички благоприятни възможности за подобряване изпълнението на дейностите във дружеството, при минимизиране на рисковете за не постигане на поставените цели.

По отношение на ефективността на системите за управлението на рисковете:

Одитният комитет проследи прилагането и изпълнението на политиката на дружеството за управление на финансовите рискове, и най-вече на рисковете, които дружеството счита за най-важни а именно:

1. Вътрешни - свързани с организацията на работа на Борсата, представляващи:

- а) Рискове, свързани с процесите;
- б) Рискове, свързани със системите;
- в) Рискове, свързани с персонала.

2. Външни - свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на Борсата, представляващи:

- а) Риск на обкръжаващата среда;
- б) Рискове, свързани с физическата и електронната сигурност.

Управлението на рисковете се осъществява текущо от:

- 1. Съвета на директорите;

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2021 г.

2. Изпълнителния директор;
3. Директорите на дирекции;
4. Служители, работещи по договор в Борсата.

Одитният комитет потвърждава, че системите за управление на рисковете в дружеството през 2021г. позволяват пълно и изчерпателно наблюдение и оценяване на рисковете които могат да повлияят върху постигането на целите му с цел ограничаването им до приемливо ниво.

Оперативните рискове са идентифицирани в работните процедури по ISO. Във връзка с извънредното положение, са определени критичните процеси, както и са определени стъпки за преодоляването на критични ситуации. Предприетите мерки за дистанционна работа и ротация на персонала без засичане свиват рисковете до минимално допустими в такава среда. Създадена е организация за извършване на работните процеси чрез дистанционни методи.

Подобни мерки са предприети и в дружествата от групата.

Дружествата са организирали кризисни щабове и следят обстоятелствата и анализират данните. Одитният комитет разполага с данни относно предприетите мерки свързани с дейността в кризисна обстановка в Борсата. Мерките са навременни и към момента няма затруднения или проблеми на ниво персонал, здравословно състояние, работни процеси или работа с контрагенти.

По отношение на процеса на независимия финансов одит в дружеството:

В съответствие с разпоредбите на Закона за счетоводството и ЗНФО, на 26.06.2021 г. Общото събрание на акционерите избира „АФА“ ООД за регистриран одитор, който да извърши проверка и заверка на годишния финансов отчет на дружеството за 2021 година. Одитният комитет е запознат с работата на избрания независим финансов одитор и е препоръчал е избирането му.

Одитния комитет се запозна с одиторския доклад за извършеният независим финансов одит на дружеството за 2021 г., съгласно Регламент

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2021 г.

537/2014 г., Закона за счетоводство и ЗППЦК и установи, че в него са отразени всички изисквания за докладване, както и нововъведени такива.

Одитният комитет потвърждава, че допълнителният доклад на независимия одитор съдържа:

- описание на естеството, честотата и степента на комуникация с Одитния комитет;
- описание на времевата рамка на одита;
- описание на използваната методология както и категориите от баланса които са били обект на пряка проверка чрез тестове по същество и такива които са били проверени въз основа на проверки на системите за контрол;
- приложения количествен праг на същественост като цяло и по конкретни балансови позиции;
- обяснения и заключения относно способността на дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие;
- мнение относно системите за вътрешен финансов контрол и спазването на законовите и подзаконови актове;
- оценка и методи за оценка, приложени към различните позиции в годишните и консолидирани финансови отчети;
- обхвата на консолидираните отчети и критериите за изключване приложени от одитираното предприятие;
- данни за степента на предоставяне на изисканите от независимия одитор документи и обяснения, както и всякакви затруднения, коментирани въпроси с ръководството и значими други такива от значение за одита.

Одитният комитет потвърждава, че независимият финансов одит на отчетите за 2021 година е проведен законосъобразно.

Одитният комитет е запознат с Доклада за прозрачност за 2020 г. на АФА ООД, публикуван на 28.04.2021 г. и за 2021 г., публикуван на 28 април 2022 г.

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2021 г.

Одитният комитет не е констатирал нарушения и счита че финансовият одит на дружеството е изпълнил напълно целите си.

По отношение прегледа на независимостта на външния одитор:

В съответствие с чл. 108, ал. 1, т. 5 от ЗНФО, независимият финансов одитор представи декларация за своята независимост от одитираното дружество.

Независимият финансов одитор идентифицира основния съдружник отговарящ за изпълнението на одиторския ангажимент.

Одитният комитет не установи постигнати договорености за извършване на одиторски дейности от друг задължителен одитор, който не е член на същата мрежа, както и извършени услуги от външни експерти.

Одитният комитет потвърждава независимостта на външния одитор, както и спазването на разпоредбите на чл.64 от ЗНФО.

По отношение на осъществяване на функциите по чл.108, ал.1 от ЗНФО:

На проведени срещи, Одитният комитет информира изпълнителния директор на дружеството за резултатите от задължителния одит и как задължителният одит е допринесъл за достоверността на финансовото отчитане, както и пряката роля на Одитния комитет в този процес.

Препоръка за избор регистриран одитор за проверка и заверка на годишния финансов отчет на дружеството и групата за 2022 г.

В съответствие с изискванията чл. 108, ал. 1, т. 6 от ЗНФО, с оглед спазване на законовите разпоредби и насоките на Националния кодекс за корпоративно управление, Одитният комитет препоръчва независимия финансов одит на

Годишен доклад на

одитния комитет за дейността му през 2021 г.

финансовите отчети за 2022 година да се извърши от „АФА“ ООД, вписано в регистъра на Института на дипломираните експерт счетоводители под №015.

Самооценка на Одитния комитет за работата му през 2021 г.

През 2021 г. Одитният комитет изпълни изцяло планираните дейности и мероприятия, залегнали в работния план за 2021 г.

Спазвайки принципите на независимост и обективност, и позовавайки се на подадената му от дружеството и независимите одитори информация, Одитният комитет стриктно изпълняваше дейностите и мероприятията по наблюдение, подпомагане и контрол на процесите на финансово отчитане, системата за вътрешен контрол и вътрешен одит. Стриктно следеше за независимостта и ефикасността на външния одитор като наблюдаваше отблизо комуникацията му с дружеството, процеса на одит и изпълнението на одиторския план.

София, 12.05.2022 г.